

**Pamiętajcie
o żołnierzu
w oboję.**

000 000

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 155.
Miesięcznie „ 45.
za roznośnienie
5.00 fen. miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
Kwartalnie Mk. 150.
Miesięcznie „ 50.
Poza Łodzią edg. 2.10
W Ameryce 1/3 dolar.
miesięcznie.

KALENDARZYK
Poniedz. Placydy i Z.
Wtorek, Maksymiliana B.
Środa, Edwarda Kr.

REDAKCJA
w ŁÓDŹI
Al, Kaściszkki № 41
TELEFON 28.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 11 października 1920 roku.

Z Warszawy i z biur ogłoszeń. ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska”

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofert administracja nie odpowiada

Niżej podpisane instytucje

sprzedają

4% Państwowa Pożyczkę Premjową 1920 roku

w odcinkach po 1000 marek polskich, po kursie nominalnym.

Począwszy od 6-go listopada r. b. w każdą sobotę wylosowywana będzie jedna wygrana w kwocie miliona marek polskich.

Sprzedaż odbywa się od godz. 9-ej zrana do 2-ej po poł.

Bank Handlowy w Łodzi

Bank Kupiecki Łódzki

Bank Polskich Kupców i Przem. Chrześcijan
(sprzedaż od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.)

Bank dla Handlu i Przemysłu w Łodzi, Sp. Akk.
Piotrkowska 74.

Tow. Wzajemnego Kredytu Przemysłowców Łódzkich
(Ewangelicka 15.)

Bank Handlowy w Warszawie, Oddz. w Łodzi.

Bank Zachodni, Oddział w Łodzi.

Piotr. — Ryski Bank Handlowy, Oddz. w Łodzi.

Bank Ziemi Polskiej w Lublinie,
Oddział w Łodzi.

3116

Za hetmana.

Wczoraj o godzinie 12 i pół cały świat łódzki znalazł się w kościele św. Krzyża, aby oddać hołd pracy i zasługom znakomitego polaka i wzorowego wodza ś.p. Stanisława Żółkiewskiego, który bohaterską śmiercią zginął pod Cecorą przed 300 laty.

Rocznice tak pamiętną dla kraju uczęciła cała Polska i Łódź też postanowiła ją upamiętnić.

Na wezwanie redakcji „Rozwoju” wszyscy stanęli jak jeden mąż do pomocy, aby uroczystość ta odpowie działa w zupełności chwili, której poświęconą została.

Duchowieństwo, chór artyści i armia, robotnicy rzemieślnicy i inteligent wszyscy razem przyjęli udział zespółi i znaleźli się w świątyni.

Kościół był wypełniony po brzegi.

Ksiądz prałat Karol Szmidel w asystencji licznych duchowieństwa wyszedł ze mszą.

Na chórze odezwała się pobudka odegrana przez kwartet orkiestry policyjnej. Sztandary cechowe i chórów śpiewających stanęły w nawie głównej. Porządek utrzymywał w kościele p. Feja.

HOLD HETMANOWI.

Polkie wojsko szantujące piękne tradycje swoich poprzedników popędziło oddać hołd wodzowi z przed 300 laty. Przybyło tego wojska 5 plutonów Kawabiny w kozłach stanęły na ementarzu, część wojska

Inspektor majątków państwowych obwodu Piotrkowskiego

Ogłasza, że w dniu 28 października 1920 r. o godz. 10-ej rano w folw. Dobryszycach (7 wiorst od st. kol. Nowo - Radomsk, dr. żel. W. W.) odbędzie się sprzedaż drogą licytacji pozostałych w Dobryszycach aparatów i przyrządów gorzelnicznych, jako to: kadzi fermentacyjnych, maszyn parowych, kadzi zaparowawczych, parnika, kotła parowego, rezerwoaru na spirytus, rur, transmisji i t. p. oszacowanych na sumę 323.200 marek.

Szczegółowy spis przedmiotów i warunki można przeglądać w biurze tegoż (Piotrków, Kaliska 12) od 9 ej do 3 ej pp. każdodziennie. Wad um w kwocie 30.000 marek należy składać w drodze licytacji na ręce inspektora w Dobryszycach.

3107

weszła do świątyni bez broni, część jednak w całym pozostała rynsztunku wojennym.

Przypomniły się dawne nasze czasy kiedy wojsko to brało zawsze udział w religijnych polskich obchodach.

MOWA.

Na mównicę w środku mszy wszedł doskonały mówca, ks. Rybus, aby przedstawić dzieje i czyny żołnierza-obywatela, który jakkolwiek poległ, rozbity, pozostawił po sobie piękną nieskalaną kartę w dziejach polskich.

W pięknie ułożonej swojej mowie ks. Rybus zazna czył z naciskiem tą moc prawdy, która zawsze zwycięża.

Historja ocenia należyście ludzi i ich czyny, zwa-

szcza tych, co chcą rządzić i kierować sprawami kraju.

I na tle rokoszów przeciwko zdrajcy królowi jakim był Zygmunt 3 na tle czasów niezdecydowanych i zmiennych naszkicował ks. Rybus dzieje bohatera z przed trzyseta laty, którego w końcu głowę na dziedach zaniesiono jako trofeę wojenne do Konstantynopola.

A przecież ten wódz pod Smoleńskiem odniósł piękne zwycięstwo, przecież z 8000 żołnierzem rozbił sześć razy liczniejszą armję moskiewską i dotarł do Moskwy, przecież przywiódł królowi cara moskiewskiego go Szujskiego!

Trzysta lat od tej chwili upłynęło. Dynastia Romanowych padła, a pamięć o Żółkiewskim żyje i żyć będzie. Mowa była wypowiedziana z siłą i doniosłym głosem, który jednak nieraz musiał się zalać do

tragicznych chwilach bohatera rwało serce, lzy z oczu wyciskał!

NA CHORZE.

Połączone chóry sumowe z kościołów św. Krzyża i św. Stanisława Kostki wykonały pod batutą p. Charu by mszę czterogłosową Rennera z akompaniamentem organu i kwartetu dętych instrumentów złożonego z orkiestry policyjnej, pozatem młody skrzypek p. B., uczeń 3 klasy gimnazjum Zimowskiego, wykonał na skrzypkach bardzo poprawnie i z wielkiem uczuciem śtatat Mater Gounoda.

Pan dyrektor A. Dworzaczek z p. Snaglewskim profesorem śpiewu w szkole muzycznej w Kaliszu wykonali duet i także duet zaśpiewali p. Charuba z Chłodzińskim, a p. L. Małupolska artystka i nauczycielka śpiewu z Włocławka przepięknie zaśpiewała swoją modlitwę.

Na chórze odbył się istic podniosły koncert religijny. Na zakończenie zehrani odśpiewali „Boże coś polskę“

Zaznaczamy, że nabożeństwo nie odbyło się przy katafalku dla tego, że był to dzień niedzielny. Kościół oświecony był tylko świecami, gdyż gazownia, jak powszechnie wiadomo, z powodu braku węgla, nie mogła gazu dostarczyć kościołowi św. Krzyża który posiada da gazowe urządzenie.

Redakcja składa podziękowanie wszystkim biorącym w nabożeństwie udział, za ich chętne poparcie tej uroczystości.

Korytarz nad Dzwinę.

Czytamy w „Rzeczyposp.“: Znany organ wielkich fabrykantów angielskich „Manchester Guardian“, ze względów handlowych sympatyzujący z Niemcami i bolszewikami, ogłasza rozmowę swego korespondenta ryskiego z przewodniczącym pokojowej delegacji rosyjskiej Joffem, który, omawiając warunki pokoju preliminaryjnego z Polską, uznał za największe ustępstwo, zrobione przez Rosję Sowiecką Polsce, utwrczenie korytarza polskiego wzdłuż granicy litewskiej, oddzielającego Litwę od Rosji. Joffe wyraził przekonanie, że ta klauzula znalazła się w warunkach polskich wskutek podszeptów Francji, która w ten sposób dążyła do oddzielenia Rosji od Niemiec. Korytarz litewski — zdaniem Joffego — będzie odgrywał pod względem ekonomicznym i strategicznym na wschodniej granicy Polski tę samą rolę, jaką przeznaczono gdańskiemu korytarzowi na jej granicy zachodniej.

Zaraza księgosuszu dziełem bolszewików.

Kłeska zarazy księgosuszu, jaka nawiedziła nasze państwo, jak się obecnie okazuje, była wzrost tendencyjnym dziełem najazdu bolszewickiego, przeprowadzone dochodzenia w tym kierunku stwierdziły niezbite fakty, że z całym wyrachowaniem ohydny ten czyn popełniony został przez bolszewików. Mianowicie do pow. węgrowskiego wprowadzone zostało w ślad za wojskiem bolszewickim chore stado bydła, które stało się rozsładnikiem tej strasznej choroby w Łomżyńskim. Postępek ten świadczy wymownie o zbrodniczej celowości, zwłaszcza gdy się zważy, że pędzenie bydła z głębi Rosji do Polski pod pozorem aprowizacji armii nie odpowiada systemowi bolszewików i zapasom bydła w Rosji. Stwierdzonem też zostało rozmysłne pozostawianie po zagrodach chorych sztuk bydła tudzież wymiana zdrowych na chore. Między innymi w Waracholach gminie Ruchna pozostawili bolszewicy w drodze zamiany chorego byczka, w Węgrowie u jednej z mieszkańek chorą jałówkę, jałówka ta kilka dni później padła na księgosusz, a następstwem tego było zachorowanie i padnięcie ostatniej krowy tejże właścicielki oraz innego bydła.

Koalicja udziela rad.

Prezydent franc. ministrów Leygues oświadczył w wywiadzie z redaktorem „Daily Chronicle“ między innymi: Warszawa usłuchała rad Angli i Francji, zalecających jej umiarkowanie

Zajęcie Wilna spowodowane represjami Litwinów

WARSZAWA 10 (PAT) Na całym froncie sytuacja bez ważniejszych zmian.

W rejonie Olewska oddziały nasze odparły parokrotnie ataki dwóch pułków sowieckich, zmuszając nieprzyjaciela do panicznej ucieczki.

Doraźne dochodzenia w sprawie samowolnej akcji gen. Zeligowskiego wykazały, że

wystąpienie jego oddziałów miało swoje źródło w rozgoryczeniu, jakie wśród oficerów żołnierzy, rekrutujących się z Wileńszczyzny i Grodzieńszczyzny, wywołały napływające z Wilna wiadomości o gwałtach i represjach, stosowanych wobec ich rodzin i wogóle ludności polskiej.

Sztab generalny.

Z konferencji w Rydze.

RYGA 10 (PAT) Łotewskie biuro prasowe donosi: Komisja terytorjalna pracowała wczoraj usilnie od 1-ej godziny w nocy, mimo to nie udało się ukończyć redakcji traktatu (przerwa w radio) morskich. Obie delegacje zawiadomiły prasę, że podpisanie traktatu pokojowego

w oznaczonym terminie okazało się niewykonalnym, lecz delegacja nie wątpi, iż ostateczne sfornowanie różnych punktów i podpisanie traktatu nastąpi w najbliższej przyszłości. Do 10 godzin 9 rano komisja pracuje dalej. Podpisanie traktatu nastąpi jutro.

wobec Rosji. Sara premier oraz ambasador angielski wysłali z Paryża notę w tej sprawie do rządu polskiego.

Zadania gen. Niessla w Polsce.

Donoszą z Paryża do „Rzeczyposp.“: General Niessel wyjechał do Warszawy na stanowisko, zajmowane dotychczas przez gen. Henrysa.

W sprawie tej oświadcza „Petit Parisien“, że Francja nie mogąc okazywać obojętności wobec niebezpieczeństwa niemieckiego, grożącego Polsce, powinna po zawarciu pokoju z Rosją wzmocnić odporność Polski przeciw każdemu, kto chciałby naruszyć pokój. Polska posiada armję waleczną, lecz armja ta potrzebuje zaopatrzenia w nowoczesne środki wojenne i wyszkolenia według najnowszych metod, któreby Niemców nauczyły rozumu. Tego dzieła powinna dokonać misja wojskowa francuska pod kierownictwem gen. Niessla.

Dar Polaków brazylijskich.

WARSZAWA 10 (PAT) Min. Zdr. publicznego komunikuje, że 16 września wpłynęło do rozporządzenia min. 155 tysięcy 954 mk. od Polaków z Ameryki Południowej (nadawca p. Anelawicz w Paranie, Brazylja) — dla biednych dzieci w Polsce.

Belgijskie pociągi sanitarne dla Polski.

KRAKOW 10—10 (PAT) Dziś rano przybyły tu dwa pociągi sanitarne belgijskie, ostarowane Polsce. W poniedziałek rano pociągi odjeżdżają do Warszawy.

NOWA AKCJA ŻYDOWSKA.

„Wiener Morgen Zeitung“ donosi z Nowego Yorku że Komitet Żydów amerykańskich wniósł na ręce prezydenta Wilsona skargę z powodu przesładowania żydów w Polsce. Wskazano przytem na Jablonne. Prezydent Wilson odpowiedział, że będzie bardzo się cieszył jeżeli nastąpi poprawa w położeniu żydów w całej Europie wschodniej Rząd amerykański pragnie, aby prześladowania żydów ustały, Żydzi amerykańscy — według doniesienia wspomnianej „Wiener Morgen Zeitung“ — postanowili wnieść do departamentu stanu specjalny memoriał o położeniu żydów w Polsce i zażądać bezpośredniej interwencji rządu Stanów Zjednoczonych.

Z KOMISJI SEJMOWEJ DLA SPRAW ZAGRANICZNYCH.

Komisja dla spr. zagr. obradowała nad wnioskiem posła ks. Lutoslawskiego, dotyczącym przyszłości ziem — Wileńskiej, Min. spr. zagr. Sapieha złożył sprawozdanie, poczem odbyła się dłuższa dyskusja Komisja przyjęła do wiadomości sprawozdanie min. spr. zagr. ks. Sapieha, a po odrzuceniu wniosku ks. Lutoslawskiego 11 głosami przeciw 6 względnie 6 Komisja powzięła jednomyślnie następującą rezolucję zgłoszoną przez posła Dubanowicza: Wobec położenia wojennego na północno-wschodniej granicy polskiej sejm wyraża przekonanie że możliwie rychłe i bezpośrednio połączenie obszaru wileńskiego z Rzeczpospolitą zgodnie z wieloletnie wyrażoną wolą ludności tego obszaru jest jedynym i koniecznym warunkiem stałego utrwalenia po

koju na tej granicy. W następnym tygodniu odbędzie się posiedzenie komisji z porządkiem dziennym: 1) Sprawa sunek Polski do Wrangla. 2) Sprawozdanie, odnoszące się do traktatu z Rosją.

MARZENIE KOMUNISTÓW

„Bude Prawo“ zamieszcza odezwę partji Komunistycznej Czech do proletariatu Europy Środkowej i Odezwa wskazuje na akcję wszystkich rewolucyjnych partji Środkowej Europy wszczęta przeciw „białej Polsce“.

NA SŁUŻBIE U NIEMCÓW.

W Bydgoszczy zaczął wychodzić pod redakcją Leopolda Kronenberga tygodnik „Nowe Tory“ poświęcony sprawie porozumienia polsko-niemieckiego. Działalności niemieckie witają nowe wydawnictwo z zadowoleniem.

NIESZCZĘSCIE KOLEJOWE.

PARYŻ 10 (PAT) W odległości 13 kilometrów od Paryża w pobliżu stacji kolejowej Heuilles pociąg presowy Paryż-Nord zderzył się z pociągiem towarowym. Dotychczas naliczono 38 zabitych, 50 rannych. Ofiarami katastrofy padli prawie wyłącznie, powracający z pracy.

BOLSZEWICKIE WOJSKA BUNTUJĄ SIĘ.

PARYŻ, 10 (PAT) Według doniesień z Konstantynopola na bolszewickim froncie południowym zbuntowało się kilka pułków czerwonej kawalerji.

WIELKI NAPAD BANDYTÓW.

TOKIO, 10 (PAT) Oddział konny 400 bandytów zaatakował 2 h.m. miasteczko Hunhum, przyzem z dynamitu puszczono konsulát japoński; 14 japońskich członków straży policyjnej zabito, a 24 rannono.

WĘGRY A CZECHY.

PRAGA, 9 (PAT) Węgry skoncentrowali dywizję wojsk na granicy czesko-słowackiej na wschód od Bratisławy. Zarządzenie to spowodowało konieczność wzmocnienia straży granicznych czesko-słowackich.

D. Iszo sukcesy Wrangla.

KONSTANTYNOPOL, 9. (PAT). Armja gen. Wrangla odparła ofensywę bolszewicką na Simienikowo. Wzięto przytem 800 jeńców. Nieprzyjaciel cofa się w kierunku północnym. Pod Wolańką wzięto 1000 jeńców. Armja gen. Wrangla posuwa się naprzód wzdłuż wybrzeża morza Azowskiego.

Armja gen. Wrangla po zajęciu ważnego węzła kolejowego w Seneńnikowie, zawładnęła Juzówką, oraz zachodnią częścią zagłębia węglowego. Bolszewicy ewakuowali Ekaterynostaw i Pawłograd.

Koalicja a Niemcy.

PARYŻ 9 (PAT) Rada ambasadorów odrzuciła prośbę Niemiec o odroczenie przypadekającego w dniu 10 bm terminu wykonania żądań koalicji, dotyczących zdemobilizowania milicji w Prusach Wschodnich.

Marka po ska na G Słasku.

BYIOM 10 (PAT) Pod wpływem wiadomości z frontu polskiego marka polska na Górnym Śląsku stała się powszechna. W sobotę kurs wynosił 25.

Przymierze Polski z Rumunją i Węgrami?

LONDYN 10 (PAT) „Daily Telegraph” do-
wiaduje się z Helsingforsu, że Finlandja, Polska,
Rumunja i Węgry prowadzą rokowania w celu
zawarcia przymierza obronnego przeciwko e-
wentualnej akcji zaczepnej ze strony wschodu.

Znowu rozruchy w Kronsztacie.

GDANSK 9—10 (PAT) Dzisiaj dzienniki
tutejsze dostały wiadomość z Moskwy, że w
Kronsztadzie wybuchło powstanie. Przyszło do
rozlewu krwi między wojskami sowieckimi a
marynarzami. Na ulicach miasta zbudowano
wielkie barykady. W Petersburgu panuje niepo-
kój.

Akcja marynarzy polskich w Ameryce.

Z Nowego Jorku sygnalizują, że odbył
się tam wielki wiec marynarzy polskich, na
którym utworzono komitet, celem przeprowa-
dzenia żeglugi między Stanami Zjednoczonymi a
Polską. Komitet będzie pracował w tym kie-
runku, aby uniemożliwić bojkotowanie przez
robotników ładowania i wyprawiania w drogę
okrętów, mających odplywać do Polski.

Wysadzenie w powietrze cze- rezwyczajki.

Z Sewastopola donoszą, iż w Wielkiej
Russie wysadzono w powietrze dom, zajęty
przez „czerezwyczajkę”. Niewiadomi sprawcy
połączyli bombę o wielkiej sile wybuchowej z
przewodnikami światła elektrycznego w sali,
gdzie miało się odbywać posiedzenie bolsze-
wików. Bomba wybuchła, kiedy już uczestnicy
posiedzenia zbrali się w sali. Od wybuchu
zginęło na miejscu 46 osób. Wybuch o tyle
zrujnował dom, iż około 100 więźniów, zam-
kniętych w jego piwnicach, zdołało zbiedz
dzięki zrujnowaniu pułapów.

Sow. Rus. przeżywa najcięższy kryzys.

„Frankfurt Ztg.” donosi, że nawet bolsze-
wicki „Daily Herald” nie może ukryć faktu iż
położenie Rosji jest bardzo ciężkie. Można iść
dalej—pisze dziennik—i skonstatować, że kryzys
który Moskwa i sowieci obecnie przeżywają,
jest najcięższy, jaki dotąd dotknął Rosję bol-
szewicką.

Anglja wobec Irlandji.

LONDYN 10 (PAT) W mowie wygłoszo-
nej w Cernewon Lleyd George oświadczył z
naciskiem że w Irlandji należy bezwzględnie
przywrócić porządek nie cofając się przed naj-
ostrzejszymi środkami.

Zygzaki.

Przyznać należy, że nasze organy policyj-
ne pracują sprawnie. W tych dniach spisały
wielką ilość protokołów w sklepach spożywczych
zato, że drożej sprzedawano, niż to wykazały
ceny maksymalne.

Widziałem jak przedwczoraj przy ul. Andrzeja
Nr. 4, spisywano protokół, że chleb sklepiczarka
sprzedawała po cenie znacznie droższej, niż
ustanowiono.

Sklepiczarka tłumaczyła się tem, że za
chleb zapłaciła drogo. Nabyła go od kobiety,
nawet z pewną wdzięcznością, aby obsłużyć tyl-
ko swoją klientelę, piekarze bowiem chleba nie
pieką z powodu cen maksymalnych, to samo
działo się i w innych sklepach.

Rzeźnicy, którym ogłoszono podobne wa-
runki pozamykali sklepy...

Prawu stało się zadość...

Ale jak teraz wygląda miasto?
Ludziska chodzą od sklepu do sklepu:
— „Proszę o kawałek chleba, choć kawa-
łek dla dziecka...”

— „Może pani ma pół funta słoniny...”, bła-
ga druga...

— „Nie, nie mamy, nic...”, brzmi odpowiedź.
Oto obrazek dzisiaj powtarzający się na
każdym kroku w Łodzi.

Prawu stało się zadość, ale czy to roz-
wiązuje kwestję.

W rzeźni dla wojska nabywano funt
mięsa po 28 marek, a ceny maksymalne mówią
o 22 markach.

Kto w tych warunkach rzeźnikowi sprzeda
mięso po 20 marek, a przecież on musi jesz-
cze 2 marki mieć na różne wydatki!

To też nie dziwi nas wcale, że ludzie
biedni znoszą księżom na mszę świętą, aby
Urząd walki z lichwą nie ustanawiał cen ma-
ksymalnych, bo potem wszystko zdrożeje.

— „My, mówił mi rzeźnik, będziemy
sprzedawali mięso po 5 marek, jeśli nam aro-
wizacja dostarczy zwierzęta płacone ryczałtem
po 4 marki za funt.

Wołamy: dajcie już raz wolny handel.

KRONIKA

—Z RESURSY RZEMIEŚLNICZEJ.

Sezon artystycznej pracy w Resursie Rzemieślni-
czej rozpoczął się wczoraj koncertem przepięknie u-
rządzonym i obmyślanym z udziałem solistów. Chóra-
mi dyrygował p. Alojzy Dworzaczek. Szczegółową
sprawozdanie przedstawia się w ten sposób, że koncert
rozpoczęły chóry mieszane „Barkarola” A. Munching-
era i „straż nocną” Halewy’ego. Sprężysta dyrekcja,
kilka uwag dobrze skierowanych podniosły bardzo
sprawność chórów, które obiedwie te pieśni wykonały
bez zarzutu.

Profesor Tow. muz. kaliskiego p. Makowski zagrał
nam na fortepianie dwie rzeczy Poloneza „A dur” Cho-
pina i walcu J. Wieniawskiego.

Pan Makowski gra z wielkiem uczuciem. Nastę-
pnie na wielonozeli p. Fymowski, członek orkiestry
symfonicznej wyspiewał poloneza z „Hrabiny” i Min-
cos’a, „Hamleta”

Pan Juliusz Snaglewski poraz pierwszy zaprodu-
kował się Łodzi swoim lirycznym tenor. Głos ma mi-
ły i włada nim umiejętnie. W pierwszej części spiewał
Arje z opery „Straszny Dwór” Moniuszki w drugiej
trzy piosenki między niemi „A—kiedy będziesz moją żo-
ną” A. Dworzaczka.

Wykonawców i dyrektora który nie schodził z
estrady, oklaskiwano rześście. Koncert zrobił bardzo
dodatnie wrażenie. Była to prawdziwie artystyczna
biesiada.

W niedziele Resursa dała specjalny bezpłatny kon-
cert dla żołnierzy. Zebrało się sporo naszej armji. Pro-
gram oklaskiwano. Na zakończenie przez „Resursy”
p. Wagner polecił urządzić kinomatograf.

— Pożyczka premjowa.

Sprzedaż obligacji 4%-wej państwowej po-
życzki premjowej (milionówek) odbywa się rów-
nież w biurze Starostwa (ul. Piotrkowska
№ 100 I p. pokój № 20).

— Zjazd gazowników

Zarządy Zrzeszenia gazowników polskich
i Związku gospodarczego gazowni w Polsce za-
wadamią swoich członków, że zjazd ogólny
obu organizacji odbędzie się w roku bieżącym
w okresie 26—28 listopada w Stowarzyszeniu
techników w Warszawie.

Uprasza się o nadsyłanie zgłoszeń i za-
mierzonych referatów do dn. 1 listopada pod
adresem: Zrzeszenie gazowników polskich, War-
szawa, Pl. Warecki nr. 3 m. 6.

Oddzielne zaproszenia z porządkiem obrad
zostaną rozesłane później.

— Przesunięcie terminów dostaw kontyn- gentu.

Terminy ostateczne dostaw kontyngentu
zostały przesunięte: z 1 stycznia 1920., do któ-
rego to dnia winno być dostarczone pozostałe
50 0/0. W razie potrzeby władze mogą nakładać
na poszczególne powiaty okowiazek dostawy
kontyngentu przed upływem powyższych termi-
nów.

— Za posiadanie broni.

a) Przy ul. Widok № 7 został aresztowany
Józef Oszewski przy, którym znaleziono rewol-
wer systemu „Buldog” z pięciu nabojami. Prze-
stano go do urzędu śledczego.

— Przez nieostrożność.

a) Przy ul. Kaplicznej № 8 Bojanczyk Józef
zefacił rozpalic ogień i podlała benzolom
wskutek czego eksplodował i poparzył ją. Za
wezwanie pogotowie ratunkowe po udzieleniu
jej pierwszej pomocy, przewiozła nieszczęśliwą
do szpitala przy ul. Drewnowskiej 75.

— Znalezienia noworodka.

a) Przy ul. Dębowej Nr. 7 znaleziono
korytarzu przy klatce schodowej dziecko pł-
męskiej, około 5 tygodni mające. Dziecko za-
brała stróżka tego domu, Katarzyna Michalak
O powyższem zawiadomiono urząd śledczy.

— Pożar wskutek podpalenia.

a) Wczoraj u sołtysa Czesnego Feliksa i
Widzewie została podpalona przez nieostrożność
obora przez syna tegoż sołtysa Zygmunta Cze-
snego lat 6 i syna rzeźnika Mroźewskiego Iana
tego lat 6. Spaliła się obora, 2 krowy i dom
mieszkalny.

— Pożar wskutek podpalenia.

d) We wsi Świątniki gm. Górka—Pabjanic
ka u Jana Szera zapaliły się budynki z niewia-
domej przyczyny (w podejrzeniu jest jed-
osobnik z którym swego czasu Szer miał spr-
wę). Pożar wskutek silnego wiatru przeniósł
się na następne gospodarstwo Antoniego Kola-
sy. U gospodarza Szera budynki się doszczętnie
spaliły, u Kolasy zaś straż ochotnicza miejsc-
wa zdołała uratować dom. W zgłiszczach spal-
onych budynków, straż ochotnicza odnalazła
wiele zboża w ziarnie, które prawdopodobnie
było przechowane na lepsze czasy.

Teatr i sztuka.

Dziś dla zrzeszeń inteligentkich Teatr miej-
ski gra „Papierowego kochanka”. We wtorek
„Złota czaszka” J. Słowackiego. W czwartek
dnia 14 b. m. po cenach zwyczajnych „Wielki
Wieczór Uroczy” ku czci hetmana Stanisława
Żółkiewskiego, na który złożą się przemówienia
okolicznościowe, recytacje, fragmenty z „Dumy
o Hetmanie” i żywe obrazy. Z dałem jutrzej-
szym kasa rozpoczyna sprzedaż biletów na
„Hedde Gabler H. Ibsena, której premiera od-
będzie się w piątek dnia 15 b. m. w układzie
scenicznym A. Węgierki z p. N. Siennicką w
rol tytułowej.

Komunikaty.

Poszukują chrestnej matki w młodszym wieku

Celem prowadzenia korespondencji i roz-
weselania szarego życia żołnierskiego. 1-pluto-
nowy Klupsz Stanisław, 2-kapral Kuciński Bo-
lesław, 3-st. szereg. Czaplarski Stanisław, 4-szer.
Szczeniński Julian. Adres Sąd Polowy X. Dy-
wizji Piechoty, poczta polowa № 35.

Ułańskie pozdrowienia z frontu z za Styru
dla kochanych Łodzianek, swych rodzin i wszy-
stkich łazików przesyłają dzieci obozowych tru-
dów i wojennych delikatesów 203-go ochotni-
czego pułku ułanów.

Wayton Relek, Szmidel Olek, Idzikowski
Boleszek, Reliszko Karolek, Jorkiewicz Józek,
Jędrzejewski Julek, Rachalewski Stasio, Sko-
wroński, Józwicki, Wajnert Zygmunt, Antoniew-
ski, Ożga, Michałowski, Augustyniak, Kozłow-
ski, Kozubski.

Pani, która dała ogłoszenie o zaginionym doku-
mencie na nazw. Angielczyk niech się zgłosi do „Ro-
zwoju” po odbiór takowy do Jerzykowskiego.

Francja na pomoc studentem polskim.

Francuskie ministerjum spraw zagranicznych wyznaczyło kredyt 100,000 franków na stypendja dla studentów polskich, przyjeżdżających do uczelni francuskich. Stypendja te są przyznane na wniosek Tow. „France-Pologne”. Zarząd Tow. „France-Pologne” zwrócił się do polskiego ministerjum oświaty z prośbą o przysłanie mu listy ewentualnych stypendystów.

Zbrodnie bolszewickie.

Powołana przez magistrat grodzieński komisja dla rozpoznania nieszczęśliwych ofiar, pomordowanych w okolicach Grodna, ogłosiła już w tej sprawie dwa komunikaty. Pierwszy komunikat ustala, że na „Psiej górze” zamordowano maszyniste Stanisława Jarosza i pomocnika jego Mikołaja Wolskiego, pozostałe zaś pięć trupów, jak świadkowie zeznali, są to włóścianie ziemi Łemżyńskiej, którzy zostali wzięci przez bolszewików do obozu jeńców. Wszystkich rozstrzelano kulami dum-dum w głowę i wszystkich czaszki roztrzaskane.

Drugi komunikat ustala, że na polu „Stanisława” zostało zamordowanych 17 osób, z tych wszystkich szczególnie kobiety w ohydny, męczeński sposób. Ofiary te sfotografowano a podobny wystawiono na widok publiczny. Według zeznań świadków do ofiar wczesniej zabrali krewni i znajomi. Pięć zwłok nie można rozpoznać, z tych dwa trupy kobiece, trzy męskie. Komisja przedsięwzięła kroki, celem ustalenia osobistości pomordowanych.

Scala

— DZIS, O GODZINIE 8³⁰ — CENY POPULARNE —
Udział całego zespołu i balatu — Jutro zmiana programu!

CINEMA CORSO

Zielona 142

Ojczyzna

Poraz pierwszy w Łodzi!

dramat histor. w 6 częściach według Wiktora Sardou, 3179

Najlepsza farba do włosów „Juvenol”

barwi trwale i szybko siwe włosy na naturalne kolory: blond, chatin, brun i czarny, nadaje im takowym cudny połysk i miękkość. Jako produkt roślinny jest bezwarunkowo nieszkodliwy, a sposób użycia bardzo łatwy. Sprzedaż w lepszych składach aptecznych i perfumeryjach.

Parfumerie d'Orient

2810

Warszawskie Akcyjne Tow. Pożyczkowe

na zastaw ruchomości
(LOMBARD AKCYJNY)

Oddział Łódzki, Zachodnia 31, zawiadamia, iż 18 listopada 1920 r. i dni następnych odbywać się będzie w sali licytacyjnej przy ulicy Zachodniej 31,

LICYTACJA

celem sprzedaży zastawów niewykupionych we właściwym czasie, a zastawionych w Oddziale I-szym Zachodnia Nr. 31 i w Oddziale II-gim, Moniuszki Nr. 11, (róg Sienkiewicza Nr. 23). Wykaz numerów zastawów, podlegających sprzedaży będzie ogłoszony w Kurjerze Łódzkim. 3148

Agent-wojażer

zdolny potrzebny do firmy

Jan Hendzelewski

Główna 24 3173-3

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

A.A.A. Kupię meble, dywany, garderobe, futra, bieliznę, różne sprzęty domowe, placę najlepiej. Wólczańska 43 m. 6, Chrzanowicz. 7575-00

A.A. Meble różne, pojedyncze, oraz całkowite urządzenia pokoi posiada na składzie. Skład mebli, Piotrkowska 69 i p. Przyjmujemy obstatunki. 10300-7

A.A. Radzę kupować loketowe towary tylko teraz bo drożeje. Korzystajcie z okazji. Raszki białych tow., surówka, felnela barchany wełna, szewioty, korty, hostony welur na suknie, ubrania, kostjomy, płaszczki, bielizna, pościel, satynka, podszywka. Taniej niż wszędzie, bo w mieszkaniu prywatnym. Kiłkińskiego 40 (Widzewska) front, II p. m. 10, 10215-8

A.A. Meble różne, nowe, tanio. Sienkiewicza 59, m. 21, oficyna II wejście I p. na prawo, 4

A.M. Meble nowe i używane sprzedaje. Piotrkowska 108. Przeddziecki. 10228-2

A. Łózka, szale, otomane, stół, krzesła, biurko, słupy sprzedaje tanio. Piotrkowska 261, m. 1. f. 10310-2

A.M. Meble, łózka, szaty, otomane, umywalki, garnitur, salony, lustra, biurko, szafka, zegary, tanio sprzedam. Piotrkowska 225-3 10457-4

Planino zagraniczne do sprzedania Nowo-Cegielniana 12 m. 6, 10508-2

Kto chce kupić, sprzedać, dom, wille, majątek ziemski i t.p., niech się zgłosi, Dom Komisowy Taszycki Piotrkowska 90. Rejestracja bezpłatna. 10356-24

Lokomobila

par. na kołach 10 HP. angielska i fuzja okazynie do sprzedania Konstantynowska 79 Mleczarnia, 10471-2

Sprzedam domy. Wiadomość Al. Kościuszki 16 Wozniak. 10556-4

Sprzedam aparat fotograficzny 18X24 Tia fotograf. i t.p. Jesionkę (Ulster), ręczną magiel 24, deski 3/4 cała 2 słupy 6x6, łózko z siatką, Rozwadowska 25, m. 4, 2

Dom drewniany z ogrodem do sprzedania w Zgierzu wiadomość na miejscu ul. Łęczycka 15 u gospodarza. 10441-2

Sklep kol. w doł. punk. tylko za Spraz do sprzedania z powodu wyjazdu. ul. Mickiewicza 11. Wiadomość u gospodarza. 10425-2

Sprzedam meble

dl. Sienkiewicza Nr. 59 m. 26 oficyna II wejście II piętro.

Różne

Potrzebny służący samotny do honi. Brzezińska 36, Januszczyk. 10517-4

Chłopiec na posyłki potrzebny do księg. „Czytaj” Dzielna 2 s.p. 10482-1

Młody człowiek wieku lat 33, poszukuje żony w wieku lat 24-30. Jestem w posiadaniu 200,000 marek. Pragnę i m. że by przyszła żona była w posiadaniu pewnej też kwoty. Dyskrecja zapewniona. Oferty z fotografią pod „101” w red. „Rozwoju”. 10522-3

Dwie urzędniczki państwowe poszukują umeblowanego pokoju w centrum miasta. Oferty sub „Urzędniczki”. 10519-2

Chcę przystąpić do spółki fabryki tkackiego z gotówką 300,000 mk. Oferty do „Rozwoju” pod „Spółka”. 10215-3

Panienka uczciwych rodziców, pragnie przyjąć praktykę w sklepie, najchętniej w rzeźnictwie. Oferty w „Rozwoju” pod „Skromne wymagania”. 10519-3

Powróciłam

biuro otwarte w zwykłych godzinach. Pierwszorządne. Biuro Nauczycielskie Feliksa Sękowskiej. Przejazd 14. 10514-3

Potrzebna praczka do pralni Matyldy. Kiłkińskiego 49. 10460-2

Kolonjalny sklep do sprzedania zaraz, oferty pod „sprzedaż” w „Rozwoju”. 10481-2

Ubrania.

Frensze wojenne od 750 do 900 mk. sukienne na zamówienie. Ubrania męskie od 1430 i wyżej, dzieciinne od 200, palta chłopięce i panieńskie od 425, obuwie, kurtki, spodnie ko szule, kałesony, spodniczki damskie, towary loketowe, najtańszej poleca chrześcijańska składnica towarów pod firmą: „Jarmark Łódzki” Piotrkowska 44, pierwsze p. UWAGA: ubrania na zamówienia wykonywa się z dobrych materiałów po najnowszym kroju. 10566-6

Potrzebna zdolna sklepowa do składu wędlin. Brzezińska 36, Januszczyk

Znakomity kaligraf poprawia brzydki charakter pisma. Piotrkowska 99, m. 7. Zastąpić od 6-7. 10458-2

Meble

najtańsze źródło Największy wybór Sypialnie, jadalnie, gabine ty, kuchnie pojedyncze szafy biurka, stoły, łózka, krzesła, oraz many i szelagi do spania, oraz materace poleca: Chrzescijańska Składnica mebli pod firmą „Jarmark Łódzki” Piotrkowska 44, I p. front. 10575-6

Tarczyńskiemu Kazimierzowi skradziono portfel, zawierający metrykę ślubną, różne papiery, oraz 2080 mk. Pana złodzieja proszę o wrzucenie do skrzynki, metryki. 10465-2

Poszukuję emy francuza-ki, która by mogłaby udzielać lekcji kompletowi, składającego się z 6-ciu pań. Oferty z podaniem warunków w „Rozwoju”, sub „Komplet”. 10530-3

Potrzebny nocny stróż i robotnik do składu z dobrymi świadectwami. Zgłaszać się w firmie „Tower” ul. Wólczańska 18, od 9-10, 5-4, albo 6-7 w. 10536-3

Młodzieniec inteligentny z 4-0 klasowym wykształceniem, wolny d wojska, obeznany z biurowością, poszukuje jakiegokolwiek pracy. Łaskawe oferty przyjmuje „Rozwoju” sub „Szczęście”. 10543-3

Przybłąkał się pies czarny, duży, podpalany, ogon obcięty i uszy. Odebrać można za zwrotem kosztów, ul. Pomorska 31, (dawniej Srednia) J. Jasiński. 10544-2

Poszukuję posady zdolny i praktyczny współpracownik kooperatywu, przyjeżdżającego z zarządzającego sklepem, ekspedienta lub odpowiednią. Zgierz, Błotna 6. 10557-5

Potrzebni są młodzi ludzie którzy służyli w wojsku w wieku 20-45 lat do służby w instytucji państwowej. Zgłaszać się z pośwaniami, Targowa 16, wieżowiec. 10547-2

Student udziela lekcji i korepetycji. Główna 49, I piętro w podwórzu. godz. 5-7. 10531-2

Zagubione dokumenty

Sobczyk Kazimierz zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi Staro Zarzewska 57. 3

Grupa ki Stanisław N. Sikawski 11. zagubił paszport rosyjski wyd z gm. Łuźmierz. 10463-2

Lesiecki Kazimierz zagubił legitymację wyd. przez Starostwo Kowieńskie. 10467-2

Zagubiono paszport na imię Władysława Suskiewicz gm. Nowo-Solna pow. Łódzki st. Widzew. 10477-2

Miler Moizesz Składowa 23 zagubił kartę rejestracji wyd w Łodzi. 10537-3

Kudłński Walenty zagubił paszport niem. wyd. w gm. Rąbień, legitymację serytysa, kwity podatkowe s jadectwa inwentarza gm Rąbień wies Nabrowa. 10531-3

Osiak Symon zagubił legitymację chlebową na 3 osoby. Plac-Kościelny 6. 10533-2

Hasman Marja zagubiła paszport niem. wyd. w Łodzi Wolborsku 16. 10528-3

Abromowicz Bronisław Ruda-Pabianicka Piotrkowska 25. wille Litke zagubił paszport polski wyd. w Kowlu. 10527-3

Zaginęła karta rejestracyjna na Jakóba Sterufeld wyd. w Łodzi. 11518-3

Zagubiono paszport niem. wyd. w Łodzi, oraz 244 mk. pieniądze. Łaskawy znalazca niech zwróci paszport pocztą p.o. adresem: Przejazd 50 m. 11 Sidorów Dąbrowski. 10549-3